

**UCHWAŁA Nr XXXVII/257/14
RADY GMINY BRZUZE
z dnia 01 października 2014 roku.**

Bez zastrzeżeń formalno-prawnych
Zbigniew Czerwiński - adwokat

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ostrowite
na lata 2014 – 2020

Na podstawie art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 roku poz 594, 1318 z późn. zm.)¹ oraz § 6 ust. 3 pkt 6 Statutu Gminy Brzuze (Dz. Urz. Województwa Kujawsko – Pomorskiego z 2003 roku Nr 133 poz. 1858).

Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1 Zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Ostrowite na lata 2014 – 2020.

§ 2 Plan Odnowy Miejscowości Ostrowite na lata 2014 – 2020 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3 Traci moc uchwała Nr XL/235/10 Rady Gminy Brzuze z 9 listopada 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ostrowite na lata 2010-2020 zmieniona uchwałą Nr XVI/122/2012 Rady Gminy Brzuze z dnia 5 września 2012 roku w sprawie zatwierdzenia planu odnowy miejscowości Ostrowite na lat 2010-2020.

§ 4 Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi.

§ 5 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY BRZUZE

Krzysztof Budziński

¹ z 2013r. poz. 594, 1318, z 2014 r. poz. 379, 1072.

Załącznik do
Uchwały Nr XXXVII/257/14
Rady Gminy Brzuze
z dnia 01 października 2014 roku

PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI OSTROWITE
na lata 2014 - 2020

Ostrowite, wrzesień 2014 r.

SPIS TREŚCI

- I. Charakterystyka miejscowości Ostrowite.**
- II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Ostrowite.**
- III. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Ostrowite.**
- IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.**
- V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.**

I. Charakterystyka miejscowości Ostrowite.

Ostrowite występuje po raz pierwszy w źródłach najprawdopodobniej dopiero w 1497 roku. Jan Firlej otrzymał wówczas połowę tej wsi, należąca do Dersława Ostrowickiego, odebrana temuż za niestawienie się na wyprawę mołdawską. Ślady osadnictwa w tej miejscowości sięgają wczesnego średniowiecza. Świadectwem tego jest grodzisko zwane „Babią Górą”, znajdujące się nad zachodnim brzegiem jeziora. W promieniu kilku kilometrów zachowanych jest jeszcze wiele stanowisk archeologicznych, co świadczy o stosunkowo gęstej sieci osadniczej na tych terenach w średniowieczu.

W XVI wieku wieś Ostrowite zamieszkała była przez drobną wieloherbową szlachtę z rodziny Ostrowickich. Także w połowie XVI wieku spotykamy w Ostrowitem rodzinę Sumińskich herbu Leszczyc. W czasach pruskich i w Księstwie Warszawskim miejscowość ta pozostawała rozbita między kilku właścicieli. Byli wśród nich: Gniazdowscy, Zgliniccy, Chlebowscy oraz Witulscy.

W książce Piotra Gałkowskiego pt. „Brzuce i okolice” znajdujemy m.in. taki oto opis wsi w XIX wieku: „W Ostrowitem w połowie XIX wieku wzdłuż drogi stało 11 podobnych do siebie chałup. Prawdopodobnie pobudowane zostały przez właściciela majątku, ponieważ w każdej mieszkały po dwie rodziny. Budynki te postawione z drewna i pokryte słomianym dachem, posiadały murowane kominy”. Należy pamiętać, że Ostrowite leży na szlaku komunikacyjnym wzmiankowanym już w 1323 roku. To właśnie droga łącząca Rypin z Golubiem zdecydowała o rozwoju miejscowości gdyż ułatwiała wymianę handlową. Droga ta, jako pierwsza w powiecie rypińskim uzyskała twardą nawierzchnię. Jeśli chodzi o okres II-giej wojny światowej w miejscowości Ostrowite istniała liczna grupa ludzi związanych z konspiracyjną organizacją wojskową ZWZ-AK. Z placówką AK Ostrowite współpracowały również okoliczne placówki z terenu powiatu rypińskiego.

Dzięki zawiązanej przez okolicznych ziemian spółce akcyjnej została wybudowana i uruchomiona w 1900 roku cukrownia. 25 listopada tego roku odbyło się poświęcenie nowo zbudowanej cukrowni. Aktu tego dokonał ksiądz Henryk Kuskowski, proboszcz z Trąbina, a w uroczystości wzięło udział wielu ziemian z powiatu rypińskiego. Trudności cukrowni w pierwszym okresie istnienia nie przeszkadzały w rozbudowie zakładu i tworzeniu zaplecza socjalnego dla robotników. W 1905 roku powstały pierwsze murowane domy osady fabrycznej. Wokół wzniesionego w 1909 roku budynku dyrekcji założono rozległy park. W latach 1945-1949 właścicielem cukrowni było Towarzystwo Akcyjne Cukrownia Ostrowite Spółka Akcyjna. W 1949 roku zakład przejęły Zjednoczone Cukrownie Pomorskie, przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione w Toruniu. W 1951 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą „Cukrownia Ostrowite”. W 1989 roku zakład sprywatyzowano a w 2008 roku doprowadzono do zamknięcia zakładu pracy. Cukrownia w Ostrowitem była jednym z największych zakładów pracy w powiecie rypińskim i zatrudniała ponad 100 osób.

Miejscowość Ostrowite położona jest w centrum gminy na szlaku turystycznym. Obszar gminy Brzuze znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie rypińskim. Obejmuje swym zasięgiem 8625 ha, z czego większość stanowią użytki rolne w II i IV klasie bonitacji gleb. Gmina ma charakter rolniczy. Istnieje tu 356 gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 5 ha (stan wg spisu rolnego 2010 r.), a podstawowym źródłem dochodu mieszkańców jest praca w rolnictwie.

W skład gminy Brzuze wchodzi 17 sołectw obejmujących 18 wsi. Najliczniej zasiedlone sołectwa to: Ostrowite, Ugoszcz, Żałe, Brzuze.

Gmina Brzuze graniczy z gminami: Rogowo, Rypin i Wapielsk (powiat rypiński), Radomin i Zbójno (powiat golubsko – dobrzyński) oraz Chrostkowo (powiat lipnowski).

Miejscowość Ostrowite zamieszkuje obecnie osób.

Przez Ostrowite przebiegają dwie drogi wojewódzkie Ostrowite – Zbójno nr 556 i Grudziądz – Rypin nr 534 oraz droga powiatowa Radziki Duże - Ostrowite.

W Ostrowitem znajduje się szkoła podstawowa, gimnazjum, przedszkole, parafia rzymskokatolicka, biblioteka, ośrodek zdrowia, punkt apteczny, bank spółdzielczy, jednostka ochotniczej straży pożarnej, dom kultury. Przy szkołach zlokalizowany jest kompleks boisk sportowych. Ponadto plac zabaw.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Ostrowite

Środowisko przyrodnicze

Ostrowite charakteryzuje ciekawe środowisko przyrodnicze. Bogactwo drzew i krzewów występuje w parku krajobrazowym, którego powstanie związane jest budową Cukrowni Ostrowite. W okresie powojennym, na skutek braku pielęgnacji, park uległ zniszczeniu. Mimo wszystko na tym obszarze występuje około 50 gatunków drzew i krzewów. Wśród gatunków obcych spotykamy: jodłę kalifornijską, kasztanowca białego, berberys Thunberga, lipę drobnolistną, klon pospolity, oraz topolę białą. W 2008 r. Rada Gminy Brzuze podjęła uchwałę ustanawiającą na tym terenie 2 pomniki przyrody – topola biała (białodrzew).

Zaletą miejscowości jest nie tylko położony w centrum park, ale i sąsiadujące z nim jezioro o pow. 46,3 ha. Misa jeziora magazynuje 2685,4 m³. Na powierzchni strefę przybrzeżną porasta palka wąskolistna, tatarak i trzcina. Roslinność zanurzona ciągnie się przerywanym pasem – rdestnice i rogatek sztywny. Występujące ryby: karp, karaś, lin, amur, szczupak i sandacz.

Środowisko kulturowe

Wśród najciekawszych zabytków w Ostrowitem należy wymienić m.in.

Dwór murowany z końca XIX wieku, zbudowany prawdopodobnie z inicjatywy Bolesława Płoskiego. Jest to niewielka budowla o charakterze willi miejskiej wzniesionej w stylu dworskim z zaakcentowanymi elementami klasycystycznymi. Pierwotny układ wnętrza dworu został w znacznej mierze przekształcony w wyniku adaptacji rezydencji na wielorodzinny budynek mieszkalny. Wokół dworu park krajobrazowy (założony około 1900 r.) nad brzegiem jeziora. Dwór jest jedynym obiektem zachowanym po zespole zabudowań dworskich.

Zabytkowa kaplica pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa, otoczona starodrzewiem. Obiekt wybudowany w latach 1929-1930 r. według projektu znanego warszawskiego architekta Antoniego Dyganta. Jedna z tablic umieszczona przed wejściem upamiętnia epizod wojny polsko-bolszewickiej rozegrany w Ugoszczu 16 sierpnia 1920 r., gdzie śmiercią bohaterską poległ właściciel dóbr Antonii Borzewski – współzałożyciel cukrowni.

Znajdowała się tu również, założona przez okolicznych ziemian w 1900 r. Cukrownia Ostrowite. W latach 1925-1926 uruchomione zostały linie kolejki wąskotorowej na trasie Ostrowite-Wojnowo i Ostrowite-Brodnica. Linie te służyły potrzebom cukrowni. W 2007 r. cukrownia została zlikwidowana, a linie kolejki zniszczone. Zachował się budynek dyrekcji cukrowni, zwany „pałacem” z 1909 r. i park związany z cukrownią. Część parku i linia kolejki wąskotorowej decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego została skreślona z rejestru zabytków.

Grodzisko wczesnośredniowieczne „Babia Góra”. W zapiskach z 1923 r. czytamy: Na gruntach należących do dworu Ostrowite, własności pana Bolesława Płoskiego, na zachodnim brzegu jeziora Ostrowickiego, na półwyspie oblany z trzech stron wodami jeziora, znajduje się wzgórze nazwane „Babia Góra”. Ma ono kształt owalny wydłużony, powierzchnia jest wypukła, od strony

lądu i z boków zbocza są dość strome, od strony północno-wschodniej, węższej, przeciwległej łądowi, zbocze w górnej części jest lekko pochyle, a w dolnej tak samo strome jak i pozostałe zbocza.

Rozwój środowiska kulturowego ogranicza niewyremontowany Dom Kultury, stanowiący bazę rozwoju kultury. Mieści się w nim także Gminna Biblioteka Publiczna będąca gminną instytucją kultury. Do organizowania niektórych uroczystości wykorzystywane są budynki szkolne.

W Ostrowitem aktywnie działa koło gospodyń wiejskich, które bierze udział w ważnych uroczystościach gminnych, konkursach i współzawodnictwach.

Rolnictwo i gospodarka

Powierzchnia obrębu Ostrowitego wynosi 532 ha, z czego użytki rolne stanowią 347 ha. Przeważają grunty orne klasy IV. Przeważają średnie gospodarstwa o powierzchni od 5ha do 10 ha.

III. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Ostrowite

Mocne strony:

- sieć energetyczna,
- sieć wodociągowa,
- sieć kanalizacji sanitarnej,
- sieć telefoniczna,
- dobry stan dróg,
- dwie drogi wojewódzkie oraz jedna droga powiatowa na terenie miejscowości,
- piękne krajobrazy,
- wysoka jakość gruntów,
- jezioro,
- tereny rekreacyjne,
- Dom Kultury,

- poczta,
- rozbudowana sieć sklepów,
- większa liczba podmiotów gospodarczych w porównaniu z innymi miejscowościami,
- szkoła podstawowa i gimnazjum,
- kompleks boisk sportowych,
- przedszkole samorządowe,
- dwa place zabaw,
- kościół,
- ośrodek zdrowia,
- punkt apteczny,
- stacja paliw,
- biblioteka publiczna,
- siedziba Banku,

Słabe strony:

- brak bazy rozrywkowo – kulturalnej,
- brak miejsca do spotkań mieszkańców,
- likwidacja zakładu produkcyjnego – Cukrownia Ostrowite,
- brak zagospodarowania terenu przy brzegu jeziora.
- słabe wykorzystanie walorów turystycznych,
- brak bazy noclegowej,
- brak zaangażowania społeczeństwa w życie wsi,
- strukturalne bezrobocie,
- brak współpracy wśród mieszkańców,
- słaba współpraca mieszkańców z samorządem,
- ukryte bezrobocie w rolnictwie,
- niewielka powierzchnia lasów,
- neutralny stosunek mieszkańców do zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Szanse:

- obecność Polski w Unii Europejskiej,
- rozwój turystyki i agroturystyki,
- rozwój rolnictwa,
- fundusze unijne,
- napływ zagranicznych inwestorów do regionu,

Zagrożenia:

- zmienność prawa,
- rozwój patologii w społeczeństwie,
- wzrost chuligaństwa,
- rozwarstwianie się społeczeństwa,
- ujemna migracja mieszkańców,
- „ucieczka” młodych ludzi,

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Najważniejszymi zagadnieniami w sprawie rozwoju miejscowości Ostrowite oraz poprawie warunków życia są:

- remont domu kultury oraz zagospodarowanie ternu wokół budynku,
- wyposażenie Domu Kultury,
- zagospodarowanie ternu przy brzegu jeziora,
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,

- realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drogach w obrębie miejscowości Ostrowite,
- przygotowanie terenów do funkcji rekreacji, wypoczynku, wspólnych spotkań mieszkańców,
- budowa pomostu,
- rozbudowa placów zabaw,
- budowa siłowni zewnętrznych,
- utworzenie alejek spacerowych,
- poprawa oświetlenia ulicznego,
- rozszerzenie dostępu do Internetu,
- doprowadzenie do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagród wiejskich,
- podniesienie kwalifikacji i wykształcenia społeczności Ostrowitego – walka z bezrobociem,
- zabezpieczenie przed osiadaniem murów kościoła parafialnego,

Sprawą priorytetową dla miejscowości Ostrowite na najbliższe lata jest utworzenie kompleksu sportowo – rekreacyjnego poprzez:

- remont domu kultury oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku,
- wyposażenie Domu Kultury,
- przygotowanie terenów do funkcji rekreacji, wypoczynku, wspólnych spotkań mieszkańców

W zakresie prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drogach w Ostrowitem należy:

- doprowadzić do poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniach,
- doprowadzić do modernizacji i budowy nowych chodników dla pieszych,
- doprowadzić do utwardzenia nawierzchni na drogach gminnych,

- doprowadzić do budowy parkingów,
- zmodernizować oświetlenie uliczne w miejscowości, pobudować nowe punkty oświetlenia,
- doprowadzić do poprawy oznakowania organizacji ruchu,

W ramach walki z bezrobociem oraz podniesienia kwalifikacji i wykształcenia celami są:

- ułatwienie dostępu do wykorzystywania nowoczesnych technologii przekazu informacji – nowoczesna pracownia internetowa,
- rozwiązania instytucjonalne i wdrażanie systemów umożliwiających bezrobotnym zdobycie nowego zawodu, podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Sprawą priorytetową dla mieszkańców jest remont obiektu Domu Kultury, w związku z powyższym w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 planowana jest realizacja przedsięwzięcia pod nazwą – „Przebudowa pomieszczeń (kuchnia podręczna, zespoły sanitarne, pomieszczenia wielofunkcyjne) wraz z wyposażeniem kuchni w istniejącym budynku Domu Kultury w Ostrowitem.”, w ramach, którego należy przebudować i wyremontować poszczególne pomieszczenia (kuchnię podręczną, zespoły sanitarne oraz pomieszczenia wielofunkcyjne) oraz wyposażyć wyremontowaną już kuchnię w potrzebny sprzęt AGD.

Projekt obejmuje przebudowę pomieszczeń budynku Domu Kultury wraz z wyposażeniem na działce o numerze ewidencyjnym 194/10.

W ramach robót budowlanych przewiduje się:

- roboty rozbiórkowe,
- ścianki działowe,
- tynki,
- stolarka,
- malowanie, posadzki,
- instalacja wod. kan.,

- instalacja c.o.,
- roboty elektryczne – zasilanie i tablice rozdzielcze,
- instalacja oświetleniowa i gniazd wtykowych,
- połączenia wyrównawcze,
- badania i pomiary instalacji elektrycznej.
- demontaż instalacji.

Dzięki wyremontowanemu budynkowi domu kultury mieszkańcy wsi będą mogli spotykać się na uroczystościach kulturalnych, integrujących społeczność wiejską. Dom kultury ma być miejscem organizacji czasu wolnego. Ma również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Wyremontowany dom kultury będzie wizytówką wsi.

Ostrowite

Realizacja projektu- 2015 r.

Koszty realizacji projektu zostaną pokryte z dwóch źródeł: środków Unii Europejskiej w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i rozwój wsi” i środków własnych gminy Brzuze. Urząd Gminy pokryje 25 % kosztów inwestycji, natomiast reszta, czyli 75% wydatków pochodzić będzie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Ogólny koszt projektu oszacowano na wartość 194.321,19 PLN.

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

W miejscowości Ostrowite można wyróżnić obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu

kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Jest to charakterystyczny punkt miejscowości w uwagi na ogólną dostępność, położony w centrum wsi Ostrowite. Teren ten przyległy jest do drogi wojewódzkiej Grudziądz – Rypin o numerze ewidencyjnym 77.

W miejscowości znajduje się szkoła podstawowa, gimnazjum, gminna biblioteka publiczna, kompleks boisk sportowych Orlik, zakład opieki zdrowotnej, kościół. Priorytetową inwestycją dla mieszkańców wsi jest remont Domu Kultury, który obejmować będzie świetlicę wiejską, skupiającą życie kulturalno-rekreacyjne. Dzięki funkcjonowaniu świetlicy mieszkańcy będą mieli możliwość spędzania czasu wolnego, co w znacznym stopniu przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej. Remont Domu Kultury zapoczątkuje realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi.

Miejsce to, które po odpowiednim zagospodarowaniu będzie miejscem rekreacyjno-wypoczynkowym jest niezwykle ważne dla mieszkańców miejscowości Ostrowite.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY BRUZE
Krzysztof Budziński